

Dopisi.

dosti-krat sam ne ve, kam, pa vse to nesrečo le še hujšo dela. Najboljše je, da si kolikor mogoče miren, se hitro vležeš na tla in z valjanjem sem ter tje gorečo obleko pogasiti skušaš. Če je kaj drugih ljudi blizo, naj odeje, koce, zavijače, blazine na nesrečnika namečejo in tako plamen zadušiti skušajo. Bolj ko letiš, bolj se vplamti obleka in hujša je opeka na telesu. Brž te plamen osmоди po obličju in rokah in dim in slap te duši, da se nesrečnež le malokdaj smrti otme. Najboljši varuh pa je previdnost, kedar imaš z ognjem ali lučijo opraviti.

Kako pregloboko posajenim sadnim drevesom pomagati.

Sadna drevesa se ne smejo nikdar globlje sadi, kakor so bila prej v drevesnici posajena. Ako se je pa pri posajenju drevesa v tem pregrešilo in drevo se globokeje posadilo kakor prej tako drevo pod takim posajenjem trpi, drevo se ne razvija, kakor bi se imelo in tudi rodovitnost njegova se zmanjša. Da se tem odpomore, se drevesce do 5 centimetrov odgrebe in pod zemljo trak skorje okoli in okoli odluči. Tu okoli se napravi debelota, iz katere nove korenine poženejo. Tako ravnanje je povsodi tam nasvetovati, kjer se posajeno drevesce brez škode ne da več vzdigniti.

„P. L.“

Koristna poraba praproti.

Ako se praprot sožge, daje pepel, ki ima veliko tako imenovanih alkalij v sebi, katere dajejo lug, ki ni nič slabjši od onega, kateri se iz potovega pepela nareja in je za pranje in beljenje posebno dober. Po velikih belarijah v Rudogarju na Českem se praprot nabira, v lahke snope poveže, posuši in potem za kurjavo pod kotlje porabi. S tem si mnogo dragih drv prihranijo in vendar pepela nič manj ko iz drv ne dobivajo. Tako si na tak način potovi pepel popolnoma prihranijo. Na Angleškem porabijo ta pepel za mijilo. Praprot se nabira, spravi v velike kopice, ki se o svojem času zažgó in pepel potem pobere. Ta se potem zlugom namoči, zgnjete in v krogle stlači, ki se posuše in kakor mijilo porabijo. Te kroglice ostajajo bele in perilu ne dajejo neprijetnega duha, kakor ga daje mijilo. Da se čisti lug dobi, je treba pepel še enkrat prežgati, ker sem ter tje še vedno kaki nesožgani ogeljnati delek ostane, ki potem lahko kaj črno napravi.

„P. L.“

Sejmovi. 20. julija: v Arvežu, pri sv. Marjeti na gornjem Dravskem polju, v Vitanju, 21. julija: v Bučah, na Brenski gori; 23. jul.: v Ivniku, pri sv. Heleni, sv. Mohorju, v Orešju pri sv. Magdaleni v Mariboru; 25. julija: v Slov. Bistrici, v Šetalih, v Žalcu, v Kozjem.

Iz Konjic. (Srenjske volitve.) Za III. razred imeli smo srenjske volitve, pa prihodnjič boste spet čitali, kako nemčurska svojat Slovana teptati ter v kot poriniti hoče. Podlegli smo, pa častno in po grdi zvijači. Proti nam se je bilo vse zaklelo. Vse tiste nezgode in sitnobe, goljufije in prekanjenosti, ki smo jih bili že pri prvotni volitvi januarja meseca okusili, trpeli smo tudi takrat. Prosili smo za prostorno sobano, okrajni zastop jo je odrekel — zakaj? to prihodnjič — prosili smo mi, pa tudi nasprotniki za gospoda komisarja, ga tudi dobili v g. dr. Leitnerju — pa žal nam je bilo zares za tega gospoda, ki se je toliko potil v tesnej pisarni in gotovo zavolj tega ni zapazil, kar se je vsem navzočim prav čudno zdelo in jih celo že na smeh sililo. Za vsako pooblastilo naše imeli so nasprotniki drugo in čudno — vsako bilo je dano nemškutarjem 1. julija — na dan volitve! Kaj ne, da je to čudno, dá, prečudno! Pa slavni komisiji, v koji je imel g. dr. M. Lederer odločilni glas, se je to tako naravno zdelo, da je naša pooblastila podpisana in dobljena od 28.—30. junija — kar pozobala. Kdorkoli izmed tržanov je imel volilno pravico, volil je tudi s pooblastilom, tudi prepisači in mesarski pomagači so z njimi volili. Pa o tem še prihodnjič. Samo Tomaža Srabotnika, sivolasega državnega pravdnika namestnika — staatsanwältlicher Funktionär — ne smemo pozabiti, pa to za to, ker se je on prehudo spozabil. Tudi on je volil za Marjeto Bornekar iz Nove vesi, pa ona mu ni dala pooblastila, ampak začetkoma jo je neki Rebrnjak prekanil, dobil od nje križ na pooblastilo in jo je potem pobrisal z njim, pa Marjeta je to pooblastilo preklicala ter le našemu vrlemu značajnemu narodnjaku in posestniku Janezu Rudolfu ga dala. Ta Srabotnikovo je podpisano 1. julija! Marjeta nam je pa djala, da ni bila nikdar pri Srabotniku, on pa ne pri njej — a vendar jo je zastopal — staatsanwältlicher Funktionär! — Kaj ne, dragi čitatelji, da smo že daleč zagazili. Mož, ki bi moral postav se pred vsem držati, pa takšne burke vganja! Na ta način so nam zaporedoma okoli 25 pooblastil prav „mit hoher Zustimmung“ pobrali. Naših pa skoraj nobeno ni obveljalo, Dr. Lederer jih je pretipal in zmečkal, češ da so ti-sočaki.

Končaje moram še nekaj omeniti. Nasprotniki so vse storili, da so le glase dobili. Janez Rataj je v 2. volilnem razredu, ima v zapisniku št. 64. Skalce; 1. julija volil je tudi v tretjem razredu. Sodar Fr. Rudolf že dolgo ne plača nobenih davkov pa je smel voliti svojim — dobrotnikom v prid. Prihodnjič več. S.

Iz Ljutomera. (Odgovor.) Dopis iz Šalince pri Ljutomeru v 26 listu „Slov. Gosp.“ napada mene, kakor da bi bil jaz osnoval kako nemško pevsko društvo itd. Dovolite, da tukaj v pojasnenje odgovorim. Dopisatelju, — kateri sicer ni v Šalincih, — kakor sam piše, je nekdo poročal, (seveda krivo), da sem jaz osnoval nemško pevsko društvo. Dva gospoda sta me prosila da bi ju v začetnih vajah petja podučeval, in sta to iz lastnega interesa storila. Ali se zamore po mnenji g. dop. iz dveh udov vže društvo osnovati? Zamore li iz dveh pevcev obstati možki zbor? — Na prošnjo nekaterih starišev, začel sem tudi deklince vsak teden po dvakrat in sicer v dveh oddelkih podučevati. Te pevske ure so obiskale, razven nekaterih gospodičen, večinoma učenke tukajšnje dekliske šole. Učenke pevskih ur, med katerimi ste tudi moji hčeri, so hčeri slovenskih in nemških starišev. Prvi oddelek se je vadil začetnega popevanja v sekiricah in drugi oddelek je pa razven tega popeval same slovenske pesni. K temu me je pa napotila misel, da bi s časoma naša čitalnica mešani pevski zbor si napravila. Iz tega razvidi tedaj g. dop, da sem imel dober namen, petje povspeševati. Pozabil je g. dop. povedati, da so se pretečeno zimo čitalnični pevci po dvakrat na teden tudi pri meni v petji vadili. Sploh pa bi me jako veselilo, da bi g. dop. društvo osnoval, katerega osnovati meni nasvetuje. Obljubim mu tudi, da ga v tem podjetji iz srca rad podpiram, ako bi on ne bil zmožen tega voditi. Žalibog, da mi tukaj v svoji strasti oponaša mojo bolezen. Zaradi tega ne bom veliko prazne slame mlatil. Zavrnem g. dop. na g. dr. Špešiča, kateri me je takrat obiskal in zdravil. Volitve se nisem bal, kako se je lahko g. dop. pri slednji volitvi v deželni zbor prepričal, in gotovo bi bil tudi sedaj na strani narodnjakov stal, ako bi me ne bila bolezen zadrževala. Konečno še želim, da g. dop. nebi nikdar taka bolezen nadlegovala, kakor mene v istini je. Sicer pa ostanim tisti, kakor sem bil dozdaj. Narodno reč sem vsikdar rad podpiral, jo podpiram in jo bodem tudi vsikdar rad podpiral. Toliko g. dop. za danes in za vselej.

Jože Horvat,
nadučitelj.

Z dravinske doline. (Ponočni koncerti. Naše maje. Nepotrebna jeza.) Valovi, ki so ob času volitev tu in tam sila razburjeni, so se večinoma povsod že polegli, le v Ločah še ne. Popolna narodna zmaga je bila sila močen krop, ki je ondašnje nemškutarčke tako poparila, da se v začetku celo niso zavedeli. Le polagoma kakor polži, kader huda vročina preneha, pokazujejo zopet roge. Nekateri nadlegujejo Ločane s ponočnimi „koncerti“, pri katerih svoja srčna čutila proti „raj-

hu“ pošiljajo. Posebno se odlikujejo neki mladiči z učiteljema. Pa naj bi že bilo, ko bi se v gostilni pri slovenski kapljici nemško kraljestvo poveličevalo, pa spodobi se menda le ne, da kriči nemška (?) inteligenca o ponočni uri po vesi v šegi ponočnjaških fantalinov. Drugi pri županskih opravkih in pri „voršusvereinu“ narodnjaka dregajo, češ: zakaj pa zdaj ne greš k fajmoštru? Da bi se bili kolikor toliko ohladili, so si pred svojo šnopsarijo majo z nemško zastavo postavili. Ločki fantje so po stari navadi ob Šent-Antonskem shodu tudi hoteli pri cerkvi majo staviti, se ve da s slovensko zastavo. Zdaj pokaže pa župan svojo moč — mi smo mi — ter prepove majo. Menil je menda, da bo vse kar strepetalo in obmolnilo, kakor takrat, ko je še po gostijah godcem takt dajal, ali tokrat se je zmotil. Zdaj namreč hočejo pa možje majo, c kr. okr. glavarstvo jo dovoli in z godbo: „Naprej zastava Slave“ — „Slovenec sem“ — se je velikanska maja s štirsko in slovensko zastavo povzdignila in plapolala veličastno, ponosno, da memogredoči nehote postojé in njeno krasoto občudujejo. In vihra še zdaj zmagonosno. akoravno se je strela na njo sklicevala, in ker strela noče ubogati je to enega tako razsrdilo, da je svoje posestvo prodal, kakor pravijo sila po ceni, da mu le ne bo treba tribojnice gledati. Kam se bo zdaj podal se ne ve; nekateri menijo, da k belim menihom; pa naj že gre, kamor hoče, pot mu bo gotovo lahka, ker toliko ljudi Boga hvali, da le gre.

Izza Boča. Vesele dneve so pa imeli naši Slatinčani. Dne 28. in 29. pr. m. so jih prišli njih nemška brača iz Gradca obiskat — bili so to nemški pevci. Po čem da je dišalo, zvedeli smo že iz nagovora, s kojim je neki Graški gospodek naše Nemce nagovoril: „Veseli me, da najdem tudi na spodnjem Štajerskem — nemške možake —!“ no nas pa to veseli, da so jih presneto malo našli! „Das dsutsche Lied“ v dvorani niso smeli pevati; a tako dolgo jih je ta hujskajoča pesem po grlu drapala, da so jo 29. vendar zadudljali. Pa saj neko veselje morajo imeti. Saj smo ga tudi mi verni Slovenci imeli. Obhajali smo namreč god slovanskih apostolov sv. Cirila in Metoda, kolikor je bilo v naših bornih močeh, slovesno. Že v soboto popoldne je to slovesnost naznanjalo gromovito streljanje. Zvečer videli smo tu dva kresa. Ob devetih zvečer se je slišalo ubrano petje zvonov, možnarji so zagromeli, zdajci se je videl na prijaznem griču blizu sv. Križa, kjer stoji podružnica sv. Trojice, ognjeni križ, in hitro potem kres. Tudi naš stari Boč se je z nami veselil. Naši mladi korenjaki so namreč na Boču zakurili velikanski kres, ki je blizu dve uri dolgo plamtel. V nedeljo se je spet razlegalo daleč okrog mogočno streljanje od prve jutranje zore pri obeh sv. opravilih do

poldne. Da bi bili nemški Graški gospodje to videli, onda nebi več hodili sem doli svoje braće iskat.

Od Pohorja. (Razne reči.) Ribniški liberalci so si že nekoliko udahnili, le Vuhredška četvorica ne more pozabiti žalostnega propada pri volitvi, ki je menda za vselej odločiven, kajti, kjer vrli Pahernik prebiva, ki je steber krasne nove cerkve, zdatna podpora faranov in ljubeznjiv prijatelj duhovnov, ondi se zastonj povzdiguje liberalna betvica. Peneče se togoti in psuje premišljeva je kako se maščevati. „Tirjajmo vse, ki so nam kaj dolžni, da pokažemo našo moč!“ je bil sklep liberalnega premišljevanja. Hitro se razposljejo listeki dotičnim, in ukazano je bilo: groše platiti. Rad je listek vsak prejel, odrajtal groše z veseljem, rekoč: „Hvala Bogu, sedaj sem rešen!“ Glejte Slovenci! takšni so liberalni prijatelji. Pred volitvijo se sladkajo in ponižno ponujajo dobro jesti in piti vsake sorte, da bi vlovili na limanice, po volitvi pa psujejo in se hudujejo, kakor evangelijski hlapec rekoč: Plačaj, ki si dolžen itd. Dobro si zapomnite vrli Slovenci! ne hodite k njim, ako ste v zadregi, po denarjev — saj imamo poštene posojilnice, ker povsod se tako godi, kjer liberalski duh veje in gospodovati hoče. G. podučitelj S. pa naj se spomni na dekret, katerega je letos v spomladi dobil od okrajnega šolskega sveta v smislu razsodbe dežel. šolskega sveta, kateri je njegovo opravičenje ovrگل. G. šef železniške postaje v Vuhredu, pa naj bere okrožnico predsednika državnih železnic pl. Čedika od 19. pr. m., v katerej prepoveduje vsem uradnikom svojim, se vtikati v občinske zadeve, n. pr. volitve, ki jih ne zadevajo, ker to le sovraštvo in škodo napravlja. Enako je od generalnega ravnatelja južne železnice vsem uradnikom prepovedano, pa so se le-ti vendarle za liberalne volitve potegovali.

Iz Brezna. Nekateri Brezno-Ožbalski mogotci ali flosarji prve vrste, drugega ne znajo kakor svoje dušne pastirje obirati in zaničevati, še celo tožiti. Proslavljajo in častijo same sebe in se povzdigujejo nad kmeta, ker povsod hočejo zvonce nositi. Vendar takrat, kedar gre za deželno in državno volitev se priklanajo kmetom in bajtljarjem, naj bi za nje glasovali, ako z dobrega ne gre, pa s hudim; namreč: „če ne boš z nami, ti ne bomo pomagali, in dati moraš kmalu nazaj, kar si dolžen.“ To je flosarski „žilo potip“. Celó se predrznejo take, ki imajo pravico voliti, odpovedi. Lepa izobraženost, ki po turškem diši! — Bog jim daj vendar že pamet in boljše srcé!

Iz Gornjega grada (Svečanost v čast sv. Metodiju). Slovesnosti, katero smo obhajali 12. t. m. v spomin tisočletnice smrti sv. Metodija udeležilo se je nad 8000 ljudi. Ve-

lika cerkev bila je napolnjena in še na dvorišču jih je mnogo stalo. Ob $\frac{1}{2}$ 10. uri začele so se procesije. Najpopred je Ljubenski g. kaplan služil sv. mešo, pri kateri so mu stregli 4 sokolci. Potem je bila procesija s presvetim R. T. po trgu, pri kateri so požarni brambovci za red skrbeli. Pridigo imel je g. Rodošek; po pridigi bila je slovesna sv. meša z obilno asistenco. — Prišle so procesije iz vseh far gornje-grajske dekanije razun Luč, Solčave in Nove štifte; tamkaj so namreč nekateri otroci zadnje dni umrli za vratno vnetico, zatoraj je g. dekan v cerkvi oznanil, da iz teh krajev ne sme priti procesija. — Popoldne od $\frac{1}{4}$ 4. do 6. ure bil je koncert pod milim nebom, na večer pa slavnost v čitalnici, pri katerej je g. dekan govoril. Počastili so naš trg odlični gostje iz Braslovč, Žalca in Kamnika in naslednja društva: požarna bramba Rečička, Savinjski sokol in Lira iz Kamnika.

S pod Pohorja. V Slov. Bistrici je veliko gnujzdo, v katerem se valijo nemškutarji, pa zvalijo jih ne kokoši, temuč kokoti brez perja. Če nekoliko odrastejo, jih nabašejo, pa haid! na Črešnovce, na Polskavo in na Pohorje z njimi. Ker so na Pohorju od lani do letos že precej dorasli, so jih na Pohorju letos celi voz nabasali in skoz Fram na Ješenco peljali. Pa k nesreči je v Framu na prostoru med cerkvijo in šolo precej debelo kamenje, po katerem je voz z nemškutarji tako močno ropotal, da sta dva doli padla. Eden izmed njih je silno razsajal pri in po tukajšnji volitvi, opravil sicer nič ni, pa tudi ne bo. Zato svetujemo njemu in njegovemu tovarišu, da raje naj mirujeta in se svoje itak dobre meštrije vestno držita.

Iz Loke ob Savi. (Občinska pisarna, požarna straža.) Dolgo časa smo vaščani Loški željno pričakovali dneva, ko se nam vresničijo želje, da prestavimo občinsko pisarno k nam v Loko. Te želje so se nam izpolnile dne 1. mal. srpana t. l. Mnogo truda si je oče župan prizadjal, ter hudo se je moral boriti za slovensko reč, hoteli so nemčurji imeti pisarno na Zidanem mostu. Živel toraj oče župan! Požarna straža je v nedeljo 28. junija stopila na dan v svoji zunanji obleki. Dve leti skoraj je g. Gamšek zbiral ude, a sedaj nabral blizo 50 mož prave korenine, ti možje se organizirajo. V nedeljo zbralo se je 25 udov v gosp. Jakšatovi gostilni in popoldne ob 3. uri stopila je požarna straža na cesto, spremljana z lepo godbo in pokanjem možnarjev. Kot vodja izvoljen je g. Gamšek, namestnik g. Mlinar. Naprej toraj mlada straža, napreduj vrolo in ne sramuj se Slovenije!

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Naučni minister Conrad poslal je gališkemu deželnemu šolskemu svetu